

Tööõpetuse ainekava 1. - 4. klass

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I kooliaste

Õpilane:

- 1) eristab esemelist keskkonda (materjale ja töövahendeid) ning töötab ohutult;
- 2) mõistab materjalide säästliku kasutamise vajalikkust;
- 3) leiab õpetaja abiga ülesandele loovaid lahendusi;
- 4) töötab õpetaja juhendamisel üksi ja koos teistega rühmas;
- 5) märkab õpetaja abiga seoseid teistes ainetes õpituga;
- 6) tunneb oma pere ja kodukoha kultuuritraditsioone;
- 7) saab aru tervisliku toitumise olulisusest;
- 8) märkab sarnasusi ja erinevusi enda ning teiste töös, kirjeldab oma tegevust;
- 9) saab aru puhtuse ja korra hoidmise vajalikkusest;
- 10) tunneb rõõmu käelisest tegevusest ja õppes osalemisest.

II kooliaste

Õpilane:

Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus

- 1) tunneb, valib ja kasutab mitmesuguseid õpitud materjale ning töövahendeid;
- 2) kasutab materjale ja töövahendeid säästlikult ning järgib oma tegevuses jätkusuutlikkuse põhimõtteid;
- 3) tunneb ohutusnõudeid ja järgib ohutu töötamise reegleid;
- 4) mõistab töö terviklikkust ideest teostuseni, kavandades ning tehes oma tööd omandatud teadmiste ja oskuste baasil;
- 5) järgib suulisi ja kirjalikke juhiseid ning mõistab koostöö olulisust;
- 6) tunneb ära ning rakendab teistes ainetes õpitud teadmisi ja oskusi praktikas;
- 7) tunneb ja väärtustab kodukoha ning Eesti kultuuri-ja toidutraditsioone;
- 8) selgitab tervisliku toitumise põhitõdesid ja rakendab neid;
- 9) vastutab enda töö ja selle tegemise eest;
- 10) kirjeldab ja hindab oma tööd, tööprotsessi ja lõpptulemust;

11) teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid.

12) tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest.

Õppeaine sisu ja õpitulemused

1.–4. klassi tööõpetus on poistele ja tüdrukutele ühine. Õpilased omandavad teadmisi erinevatest materjalidest, oskuse käsitseda lihtsamaid tööriistu ja kasutada esmaseid õiged töövõtteid. Arendatakse õpilaste fantaasiat, loovust, planeerimis- ja mõtlemisoskust ning käelist vilumust, õpetatakse enese eest hoolitsema ja viisakalt käituma. Töötades õpib laps ilu nägema ja ise looma.

Õppetöö toimub integreeritult kunstiõpetusega, sest ainekavade teemad osaliselt kattuvad. Ainekava koostamisel arvestab õpetaja ka teistes ainetes õpitavaga. Tööülesannete valikul seatakse eesmärk arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: mootorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju, kujutlusvõimet jne. Oluline eesmärk on õpilaste iseseisvuse kasvatamine. Kujundatakse oma töö kavandamise oskust nii üksi kui ka rühmas töötades. Hindamisel on esmatähtis õpilase loov lähenemine ülesandele, tema käeline areng.

1. klass	2. klass	3. klass	4. klass
3.1. PABERI- JA KARTONGITÖÖD. Paberi rebimine, lõikamine, voltimine. Mõõtmine, märkimine, šabloonide kasutamine. Liimimine. Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted. Konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega.	3.1. PABERI- JA KARTONGITÖÖD. Paberi rebimine, lõikamine, voltimine. Mõõtmine, märkimine, šabloonide kasutamine. Liimimine. Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted. Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega.	3.1. PABERI- JA KARTONGITÖÖD. Paberi rebimine, lõikamine, voltimine. Mõõtmine, märkimine, šabloonide kasutamine. Liimimine. Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted. Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega.	3.1. PABERI- JA KARTONGITÖÖD. Paberi rebimine, lõikamine, voltimine. Mõõtmine, märkimine, šabloonide kasutamine. Liimimine. Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted. Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega.
3.2. VOOLIMINE. Ümarplastikas teostatud figuuridele väikeste detailide	3.2. VOOLIMINE. Materjali ettevalmistamine voolimiseks. Ümarplastikas teostatud	3.2. VOOLIMINE. Materjali ettevalmistamine voolimiseks.	3.2. VOOLIMINE. Materjali ettevalmistamine voolimiseks. Ümarplastikas teostatud

lisamine. 3.3. MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Pisiesemete kasutamine meisterdamiseks, neist mänguasjade, mudelite. 3.4. ÕMBLEMINE. Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Pistete õmblemine. Nööbi õmblemine. 3.5. LÕNGATÖÖD JA HEEGELDAMINE. Heegelnõela hoidmine töötamisel. Lihtsa heegeldustöö kavandamine, teostamine. 3.6. IGAPÄEVAELUS VAJALIKUD TEADMISED JA OSKUSED. Ruumide korrastamine ja kaunistamine tähtpäevade puhul. Riiete ning jalatsite hooldamine. Isiklik hügieen.	figuuridele väikeste detailide lisamine. Liikumisasendis figuuride voolimine. 3.3. MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Pisiesemete kasutamine meisterdamiseks, neist mänguasjade. Detailide erinevad ühendamisviisid. 3.4. ÕMBLEMINE. Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Pistete õmblemine. Eel-, tikk-, üleloomispiste. Lihtõmblus ja ühekordne palistus. Töö käeshoidmine õmblemisel. Lõike paigutamine riidele. Pehme mänguasja kavandamine ja õmblemine. Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine. 3.5. LÕNGATÖÖD JA HEEGELDAMINE. Heegelnõela hoidmine töötamisel. Edasi-tagasi ridade heegeldamine, töö	Ümarplastikas teostatud figuuridele väikeste detailide lisamine. Reljeefse ornamendi voolimine. Liikumisasendis figuuride voolimine. 3.3. MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Detailide erinevad ühendamisviisid. 3.4. ÕMBLEMINE. Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Pistete õmblemine. Eel-, tikk-, üleloomispiste. Töö käeshoidmine õmblemisel. Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine. Lõike paigutamine riidele. Pehme mänguasja kavandamine ja õmblemine. Nööbi õmblemine. Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine.	figuuridele väikeste detailide lisamine. Reljeefse ornamendi voolimine. Liikumisasendis figuuride voolimine. 3.3. MEISTERDAMINE. Aplikatsioonitööd ja meisterdamine looduslikust materjalist. Detailide erinevad ühendamisviisid. 3.4. ÕMBLEMINE. Nõela niiditamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine. Pistete õmblemine. Eel-, tikk-, üleloomispiste. Rist- ja sämppiste. Lihtõmblus ja ühekordne palistus. Töö käeshoidmine õmblemisel. Riide lõikamine: riideserva tasandamine, kujundite väljalõikamine. Lõike paigutamine riidele. Pehme mänguasja kavandamine ja õmblemine. Nööbi õmblemine. Lihtsa tikkimistöö kavandamine ja kaunistuspistete kasutamine. 3.5. HEEGELDAMINE.

	lõpetamine. Lihtsa heegeldustöö kavandamine, teostamine. 3.6. IGAPÄEVAELUS VAJALIKUD TEADMISED JA OSKUSED. Ruumide korrastamine ja kaunistamine tähtpäevade puhul. Riiete ning jalatsite hooldamine. Isiklik hügieen.	3.5. LÕNGATÖÖD JA HEEGELDAMINE. Heegelnõela hoidmine töötamisel. Alg-, ahel- ja kinnissilmus. Edasi-tagasi ridade heegeldamine, töö lõpetamine. Lihtsa heegeldustöö kavandamine, teostamine. 3.6. IGAPÄEVAELUS VAJALIKUD TEADMISED JA OSKUSED. Ruumide korrastamine ja kaunistamine tähtpäevade puhul. Riiete ning jalatsite hooldamine. Isiklik hügieen.	Heegelnõela hoidmine töötamisel. Alg-, ahel- ja kinnissilmus. Edasi-tagasi ridade heegeldamine, töö lõpetamine. Lihtsa heegeldustöö kavandamine, teostamine. 3.6. IGAPÄEVAELUS VAJALIKUD TEADMISED JA OSKUSED. Ruumide korrastamine ja kaunistamine tähtpäevade puhul. Riiete ning jalatsite hooldamine. Isiklik hügieen.

Õpitulemused

I kooliaste

Õpilane:

- 1) eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi;
- 2) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid;
- 3) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;
- 4) kasutab materjale säästlikult;
- 5) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust;
- 6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest;
- 7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel;
- 8) arvestab ühiselt töötades kaaslasi;

- 9) märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös;
- 10) toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta;
- 11) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras;
- 12) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta;
- 13) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest;
- 14) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.

Õpitulemused

4. klassi õpilane:

- 1) nimetab töös kasutatavaid etteantud materjale ja nende omadusi;
- 2) teab ja kasutab sihipäraselt tööks etteantud töövahendeid, töötlusviise ja materjale;
- 3) leiab vajalikku infot õpetaja abiga etteantud teabeallikatest ja pakenditelt;
- 4) kasutab õpetaja abiga ohutult õigeid töövõtteid ning tehnikaid materjalide töötlemisel;
- 5) Järgib õpetaja juhendamisel oma ja rühma tööprotsessi;
- 6) kirjeldab omandatud töövõtete baasil jõukohaste esemete loomist üksi ja/või rühmas;
- 7) töötab ja viib kavandatu lõpule;
- 8) kasutab etteantud materjale säästlikult;
- 9) tunneb ära õpetaja abiga teistes õppeainetes õpitut ja loob seoseid õpitavaga, sh erinevate eluvaldkondadega;
- 10) tunneb ära ja kasutab õpetaja suunamisel kodukohaga seotud rahvuslikke kujunduselemente;
- 11) saab aru erinevatest ülesannetest rühmas;
- 12) kirjeldab oma ja/või rühma tegevusi ja esitleb töö lõpptulemust suuliselt;
- 13) järgib töötades hügieeni-, korra- ja puhtuse nõudeid, korrastab oma töökoha ning töövahendid;
- 14) mõistab materjalide õige hoiustamise vajalikkust.

Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile

Kasutatud kirjandus

1. A. Gunnars „Tikkimine ja pisted“
2. Käsitöö albumid.
3. A. Mulgi “Käsitöö koolis”.
4. E. Lind „Tekstiilitööd“
5. E. Lind „Tööõpetus 1.-4. klassile“ kogumikud
6. O. Soone “Tikkimine”.
7. S. Masso „Tööõpetus, toitlustamine“.
8. S. Kalvik „Eesti rahvustoite“.
9. Erinevad internetiotsingud (Youtube jt).

Lõiming

Õppeaine	Lõiming
Eesti keel	• Suuline ja kirjalik väljendusoskus• Kirja kujundamine• Rahvakalendri tähtpäevad
Võõrkeeled	• Teadmised erinevatest kultuuridest ja traditsioonidest• Võõrkeelsed nimed ja terminoloogia (hääldamine ja tähendus)• Info hankimise internetist, võõrkeelsetest tekstidest teabe otsimine
Mate- maatika	• Geomeetrilised kujundid• Ruumilised kehad, nende kujutamine• Arvutused, mõõtmine ja konstrueerimine• Perspektiiviõpetus
Inimeseõpetus	• Tehnika ja tehnoloogia arengu tundmine, arengu põhjuste teadvustamine ja edasiste arengusuundade mõistmine

	• Tervislik eluviis • Suhted ja suhtlemine • Reklaam, meedia, tarbimislõksud • Säästlik tarbimine, materjalide taaskasutamine
Loodusõpetus	• Loomad ja taimed, nende kujutamine • Looduskaitse • Looduslikud ja tehismaterjalid, nende omadused • Looduslike materjalide kasutamine, taaskasutus
Kehaline kasvatus	• Praktilised ülesanded kinnistavad terviseteadlikku käitumist, õpetavad arvestama ergonoomikapõhimõtteid ning väärtustama tervislikku toitumist ja sportlikku eluviisi.
Kunst	• Arvuti kasutamine õppimis-, töö- ja suhtlusvahendina • Esemete kavandamine ja disainimine • Materjalid ja nende omadused • Isikupärased lahendused ja toodete disaini funktsionaalsus ja seosed kunstiloomingu ning kultuuritraditsioonidega.